

Nota redacției. Prezenta rubrică, susținută de Natalia Zavtur, șef sector Campusul competențelor, are ca obiectiv trecerea în revistă a unor publicații periodice de specialitate din țară și de peste hotare. Sperăm să facilităm prin aceasta lectura profesională, atenționând asupra problemelor actuale ale teoriei și practicii biblioteconomice.

BIBLIOTECA, revistă de bibliologie și științe ale informării, editată de Biblioteca Națională a României; apare din anul 1948; actualmente, cu periodicitate bimensuală. Revista prezintă abstracte la articole în română și engleză și este accesibilă online: http://www.bibnat.ro/dyn-doc/publicatii/Revista%20Biblioteca%204_2020%20site.pdf

Numărul 4` 2020. Realizările de succes ale domeniului biblioteconomic, proporțiile pe care le deține, recunoașterea socială mențin la ordinea zilei formarea cu scop precis a specialiștilor de bibliotecă. Este un motiv de mândrie pentru colegii din România să spună că lucrurile merg bine în această privință, după cum se vede din editorialul revistei, semnat de prof. Mircea Regneală, în contextul aniversării a 30 de ani de la înființarea *învățământului biblioteconomic românesc*. Aflăm că după câteva decenii de stagnare, la 1 octombrie 1990, s-a înființat o Secție de biblioteconomie (numită inițial bibliologie) de nivel universitar în cadrul Facultății de Litere a Universității din București. Până în prezent, aici au fost formați cca 1000 de licențiați și masteranzi, susținuți 35 de doctore; funcționează învățământul postuniversitar și de reconversie profesională. Semnificativ este faptul că „din prima promoție de absolvenți au făcut parte 10 tineri basarabeni”. Cu siguranță, a fost un gest de atitudine frățească, de solidaritate pe calea Renașterii naționale (pp. 1-2).

Sub aspect profesional general și metodologic, atrage atenția articolul dedicat proiectului *Bibliografia publicațiilor bibliografice*

existente în Biblioteca Academiei Române (1831-2015). Acesta a demarat la începutul anului 2019 în cadrul Serviciului de Bibliografie Națională a Bibliotecii Academiei Române și se va desfășura pe parcursul mai multor ani. Va include publicații românești și străine, indiferent de autor și de locul apariției, desemnând literatura de specialitate pe diverse domenii. Este un proiect deschis, realizat online, ce-și propune ca scop „de a garanta orientarea utilizatorilor, prin universalizarea informației, răspunzând cât mai multor interese formative, sociale sau profesionale” (Elena Georgeta Mircea, Svetlana Căzănar, Maria Buturugă, pp. 3-4).

Cunoaștem din revistă despre un proiect inedit, realizat de Biblioteca Județeană Satu Mare. Acesta se numește *Județul Satu Mare. 100 de ani în 100 de imagini*, fiind consacrat Centenarului Marii Uniri de la 1918. Reprezintă un album de fotografii cu valoare documentară pentru județ, cu texte explicative în limbile română, greacă, germană și engleză, tipărit în format grafic excepțional (Paula Horotan, pp. 5-9).

Din perspectiva planificării strategice este descrisă activitatea filialei Facultății de Litere a Bibliotecii Centrale Universitare „Carol I” din București. Sesizăm o prezentare cuprinzătoare, sistematizată, cu elemente de analiză, evidențierea particularităților, specificarea momentelor critice și a sugestiilor privind dezvoltarea în viitor (Corina Dovîncă, pp. 10-14).

Biblioteca Națională a României valorifică cu grijă cercetările în domeniul folclorului românesc. Dacă este vorba despre *cântecele populare de nuntă*, scrie Cristina Marinescu într-un articol al revistei, un rol considerabil îl au manuscrisele învățătorului bucovinean Alexandru Voevidca. El a notat peste 3700 de melodii, dintre care o selecție de 384 melodii cu text au fost publicate într-un volum, sprijinit material de către Regele Carol al II-lea al României. Comentând tipologia cântecelor, autoarea remarcă adâncimea trăirilor sufletești ale poporului român, punctează cu tărie ideea că

folclorul face parte din patrimoniul național, or „păstrarea sa este vitală pentru conștiința noastră de sine” (pp. 15-17).

Din experiența de peste hotare, revista înserează articolul consacrat Asociației Bibliotecarilor și Profesioniștilor din Biblioteci din Republica Cehă. Descoperim că istoria comunității profesionale a fost dramatică, inițiativele de a se reuni într-o Asociație fiind puse la cârma Imperiului Austro-Ungar, de asemenea fragmentate în componența statului Cehoslovacia. Dar după anul 1990 Asociația a renăscut. Este distinctă prin faptul că include, în afară de bibliotecari, și profesioniști din domeniul gestionării informației, informării și comunicării. (Roman Giebisch, Vít Richter, Linda Jansová; trad. de Raluca Man, pp. 18-23).

Mai regăsim în revistă două omagii dedicate Nicoletei Marinescu, manager și evaluator european în info-documentare: un interviu al Elenei Leonte și articolul Elenei Tîrziman. Aceste materiale sunt mult prea informative și expresive ca să fie prezentate pe scurt, invitând la o lectură aplicată (pp. 24-30; pp. 31-32). Este alăturată bibliografia selectivă a cercetătoarei Nicoleta Marinescu (pp. 33-35).

Numărul 5` 2020. Editorialul revistei invocă *problema pandemiei*, înserând reflecțiile managerului de bibliotecă, cunoscutului cercetător Octavian Mihail Sachelarie. Resimțim alături de autor

influențele dureroase ale realității pandemice atât pe plan social, psihologic cât și profesional. Totodată, remarcăm că bibliotecile nu au „capitulat” în fața situației, și-au reorganizat activitatea, s-au ocupat de infrastructură, și-au transferat lucrul cu publicul online. Dar speranțele vizează revenirea la starea normală, deoarece comunicarea la distanță „nu poate suplini nici pe departe comunicarea directă, comuniunea umană, dorința de participare și de dialog a utilizatorilor noștri” (pp. 1-2).

Articolul *Biblioteca la răscruce*, semnat de Ioan Milică (director general BCU „Mihai Eminescu” Iași),

prezintă situația statistică a bibliotecilor din România din ultimii zece ani, în baza datelor Institutului Național de Statistică (pp. 3-5).

Despre crearea *Bibliotecii Digitale a României* comunică în articolul său Corina Dovîncă. Adevărat, realizarea sarcinii date a fost anevoioasă, dar încununată cu succes, definitivată sub toate aspectele, inclusiv al finanțării (pp. 6-10).

La rubrica *Viața filialelor* sunt înserate două articole. Primul, semnat de Gabriela Tomescu, relatează despre o colecție de stampe (vedute) originale ale Bibliotecii Județene „Dinicu Golescu” Argeș. Acestea aparțin autorilor M. Moro și G. Regellato, urmași ai celebrului pictor venețian Canaletto (pp. 11-12). Al doilea articol, semnat de Daniela Carmen Sava, trece în revistă activitatea filialei Bâlea a Bibliotecii Județene „Astra” Sibiu. La ceas aniversar, aceasta vine cu realizări de succes, demonstrând că este o instituție comunitară importantă (pp. 13-15).

Dr. Raluca Man trezește curiozitatea cititorilor prin descrierea Bibliotecii Oodi, una din filialele Bibliotecii orașului Helsinki. Oodi este amplasată într-o clădire nouă și este o bibliotecă de tip nou. A fost proiectată în urma consultărilor cu cetățenii, de la care au survenit peste 2000 de idei. Oferă acces la cca 3 milioane de resurse de informare, propune o multitudine de facilități, își extinde spațiile spre diverse așezăminte culturale: un cinematograful, studiouri de înregistrare și fotografie, precum și zone pentru expoziții și evenimente comunitare. Lecturarea integrală a articolului va pune în lumină și alte detalii, care intrigă și undeva, în adâncul conștiinței, dau speranța să ne bucurăm și noi cândva de biblioteci moderne (pp. 21-28).

Revista se încheie cu un omagiu aniversar adus bibliotecării din Vaslui Valentina Lupu, care s-a dedicat cu tot sufletul muncii bibliotecii școlare și promovării profesiei bibliotecarului. Un gând nobil trezește acest material – cât de frumoasă e profesia cu oame-nii ei (pp. 29-30).

БИБЛИОТЕКА, revistă rusească de nivel național, de masă, ilustrată, apare din anul 1910, având periodicitate lunară; include articole care reflectă, cu precădere, practici ale bibliotecilor, dar înserând și generalizări teoretice.

Numărul 3` 2020. Primele mesaje ale revistei vizează informații oficiale. Aflăm că din 1 iunie 2020 în Rusia este anulată aplicarea standardului interstatal СИБИБД ГОСТ

7.1-2003 „Библиографическая запись. Библиографическое описание. Общие требования и правила составления” (p. 4). (În Republica Moldova substituirea standardului dat este în curs de examinare). În comentariul la un alt document oficial, pentru prima dată, se definește *biblioteca model*. Aceasta reprezintă: „mediu deschis, public, cultural, informațional, un loc confortabil pentru lucrul individual și colectiv și de autorealizare creativă, destinat inclusiv persoanelor dezavantajate, cu acces rapid și în bandă largă la internet, platformă de acces la resursele informaționale interne, moderne, cu caracter științific și artistic pe diferite suporturi” (p. 5).

Revista este bogată în idei originale și experiențe de lucru ale bibliotecilor. Astfel, autoarea Elena Salyeva descrie practica de utilizare a tehnicii *cartarea video*, care prevede proiectarea imaginilor, în baza unui software, pe suprafețe reale, creând efecte și animații uimitoare. Utilizatorii bibliotecii au posibilitatea să contemple scene și personaje din operele artistice, de parcă ar fi reale, fapt ce aprofundează percepția mesajului operelor (pp. 26-27).

Autoarea Victoria Kulmala relatează despre colaborarea dintre două biblioteci municipale din Finlanda și Rusia, având ca obiectiv comun *interacțiunea bibliotecii cu școala*. Beneficiile sunt reciproce: biblioteca rusească a împrumutat experiența diferențierii activităților pe clase, în funcție de rolul vârstei elevilor în asimilarea conținutului de bibliotecă; biblioteca finlandeză a preluat din practica vecină includerea orelor de lectură în programul claselor primare. (pp. 16-18).

Pe palierul bunelor practici se regăsesc și cele de promovare a tradițiilor și realizărilor comunității locale. Acestea includ: activități de master-class (confeccionarea obiectelor hand-made); expoziția-muzeu în bibliotecă a obiectelor populare de uz casnic; evenimentul „Trăiește frumusețea din popor” (sărbătoarea meșteșugurilor); editarea diverselor materiale despre localitate (ghidul localității, letopisețul evenimentelor locale); excursii în locurile de instalare a monumentelor istorice. Semnificativ, bibliotecile preiau

numele unor personalități locale notorii, inclusiv al bibliotecarilor (pp. 12-13).

La dorință, pot fi spicuite și alte idei valoroase: construirea în afara spațiului bibliotecii a BiblioParcului cu sculpturi din lemn, reprezentând eroi sau imagini din povești; crearea arborelui genealogic de lectură al familiei; salutarea fiecărui cititor nou cu un prezent; concursul manuscriselor utilizatorilor/bibliotecarilor cu rețete de mâncare (pp. 14-15); crearea laboratorului științific al copiilor cu titlul „Minuni fără magie” (pp. 59-61); utilizarea metodei neobișnuite de promovare a cărților *Proiectul „12”* (în fiecare lună sunt promovate cărțile autorilor, numele cărora începe cu prima literă a lunii) (p. 65); lecții în baza cărților citite (despre relațiile dintre copii, despre frică, despre reciclarea deșeurilor etc.) (p. 70).

Impresionează propunerea răspândirii afișelor de publicitate în locurile frecvent vizitate de cetățeni. Privitor la aceasta se recomandă folosirea elementului de asociere, iar ca formă de exprimare – versuri. De exemplu, un afiș la magazin ar avea textul: „Ți--ai procurat produse de mâncare./ Or, corpul tău e mulțumit./ Dar nu uita de hrana inimii, pe care/ La bibliotecă o găsești, de ai venit” [tr. noastră – N.Z.] (p. 14).

Din experiența bibliotecilor Republicii Kazahstan, înserate în revistă, merită atenția metodele de lucru cu persoanele dezavantajate. Pentru hipoacuzici sunt demonstrate filme cu comentarii scrise; pentru persoanele cu deficiență de vedere este elaborat *Ghidul prin locașurile sfinte* – o hartă de relief tactilă cu iluminare; pe parcursul verii este realizat programul „Cartea nu are vacanță”, destinat copiilor cu dizabilități etc. Important, sunt organizate activități exramuros de promovare a creației persoanelor cu nevoi speciale, pentru a atenționa opinia publică asupra problemelor acestora (pp. 36-37).

Câteva articole ale revistei sunt dedicate tehnologiei muncii și profesiei. Acestea relatează despre crearea bazei de date bibliografice corporative dedicate localității (pp. 44-46), performanțele unui manager de bibliotecă (pp. 47-49), realizările publicistice ale unui specialist notoriu de bibliotecă (pp. 62-63).

Așa cum tinerilor le aparține viitorul, miza pe ei este mare. Crearea asociațiilor tinerilor bibliotecari constituie în Rusia o practică deja înrădăcinată. La rubrica „Cursul spre dezvoltare”, revista plasează discuția cu liderii unor asemenea comunități, intitulată *Responsabili de perspectivă*. S-a dialogat în jurul subiectelor:

direcțiile de activitate, realizările, planurile pentru viitor. Sugestiv, tinerii inițiază împreună proiecte inedite, promovează profesia (pp. 19-25).

Numărul 4` 2020. Dezvoltarea profesională este subiectul revistei, plasat în prim plan, deși sub cupola diferitor rubrici: cadrele, școala metodistului, mediul electronic ș.a. Astfel, este susținută ideea îmbunătățirii comunicării profesionale, or o platformă virtuală, creată de un centru biblioteconomic teritorial poate soluționa efectiv această problemă (pp. 8-10). Îndeosebi de utile sunt recomandările metodice privind elaborarea scenariului unei activități de bibliotecă vizavi de: maniera de tratare a temei, alegerea lexicului, crearea structurii, compoziției, montarea subiectelor, sonorizarea etc. (pp. 11-14). Cei interesați de colectarea și prelucrarea automatizată a datelor statistice pot lua cunoștință de un program special – „BiblioStat” (pp. 15-17).

Poate fi urmărit dialogul cu liderii asociațiilor tinerilor bibliotecari în contextul răspunsurilor la întrebările: „Cum ați creat echipa?”, „Care sunt motivele de aderare a tinerilor la asociație?” (pp. 18-21).

Este oportun interviul acordat revistei de către directorul unei biblioteci regionale de proporție (Larisa Suleimanova). Aflăm că este vorba despre o bibliotecă modernă, dotată cu tehnică performantă, având o colecție bogată de cărți electronice și acces la resurse în rețea, dispunând de o infrastructură dezvoltată, acordând multiple facilități utilizatorilor. Este neobișnuit *parteneriatul bibliotecii cu rețeaua de librării*: utilizatorii bibliotecii beneficiază la cumpărarea cărților de reducere la preț; de asemenea, ei pot returna cărțile împrumutate de la bibliotecă la librării, dacă acestea sunt mai aproape teritorial de locul de trai (pp. 26-33).

Concursurile ca metodă de lucru cu cititorii nu sunt o noutate, însă experiența bibliotecilor, trecută în revistă, poate sugera noi teme și forme de realizare: concurs de fotografii, de excursii audio, de stand-up literar, pentru cel

mai bun book-trailer, pentru cel mai bun cântec de autor (Tatiana Kartonojkina, pp. 22-25).

Prezintă interes articolul dedicat salvărdării limbii unei minorități naționale, o abordare efectivă de soluționare a problemei fiind crearea în Biblioteca Națională pentru Copii a Republicii Bureatia a unui Centru de Limbă Natală (Svetlana Danilenco, pp. 38-40).

În contextul stimulării colaborării internaționale, revista reflectă activitatea Bibliotecii Naționale pentru Copii din Armenia. Printre practicile de succes ale Bibliotecii se înscriu: întâlnirile cu diplomații acreditați în țară, crearea spațiului cu destinație specială pentru literatura în limbile lumii, Proiectul internațional cu participarea bibliotecilor din Ucraina și Kazahstan „Biblioteca mea personală” (eseul cititorilor copii) ș.a. (Gayane Karapetean, Madlena Ovsepean, pp. 44-47).

Imaginația specialiștilor din bibliotecile pentru copii este infinită. Ce, altceva, se poate spune despre expoziția „Cărți noi”, amenajată în formă de mâncăruri: salate, cocktailuri, torturi etc., evident, respectându-se ordinea biblioteconomică – gruparea cărților în funcție de autori, limbă, teme etc. Această expoziție, relatează autoarea Ludmila Ogrina, este expusă în „Cafeneaua artistică”, sală destinată serviciilor de creație a copiilor (pp. 48-50).

Revista satisface curiozitatea profesională și prin asemenea relatări ca: scenariul jocului de afaceri cu tematică ecologică (pp. 53-55), Ziua Științei în bibliotecă (pp. 63-65), activități pentru copiii cu afecțiuni psihice (pp. 69-72), abordări metodologice ale lecturii în glas (pp. 73-74), interviuri cu manageri de bibliotecă (pp. 51-52).

БИБЛИОТЕКОВЕДЕНИЕ, revistă editată de Biblioteca de Stat a Rusiei, fondată în anul 1952, apare de 6 ori pe an; poartă caracter științifico-practic. Este inclusă în „Lista revistelor rusești recenzate, indicate să reflecte rezultatele tezelor de doctorat în vederea obținerii titlurilor științifice de doctor și doctor habilitat”. Prezintă, în paralel, abstractul articolelor și referințele bibliografice în limba engleză.

Numărul 3` 2020. Este cunoscut faptul că una din direcțiile de activitate a bibliotecilor mari incumbă cercetarea științifică. Cu acest subiect revista deschide întâlnirea cu cititorii săi, înserând articolul specialistului în biblioteconomie P.A. Lodyghina. Autoarea analizează starea lucrurilor în bibliotecile regionale,

constatând amploarea muncii de cercetare, dar și existența unui șir de probleme. Concomitent, ea propune soluții demne de reflecție: revenirea la practica anilor '90 de elaborare a planurilor de coordonare a activității de cercetare; dezvoltarea competențelor bibliotecarilor în metodologia cercetării științifice; editarea culegerilor de lucrări științifice; asigurarea indexării publicațiilor în baza de date națională ș.a. (pp. 231-240; abstract eng.: pp. 241-242).

Managerii de tehnologii informaționale ar putea fi interesați de articolul dedicat *gestiunii datelor conexe în acces deschis*. Subiectul este acoperit de descrierea realizării unui proiect al

Bibliotecii de Stat a Rusiei, în urma cărui schema de clasificare de bibliotecă BBK este utilizată ca un sistem eficace de organizare a cunoștințelor. În baza lanțului amplu de formulări semantice a schemei, publicării ei în mediul de date conexe în acces deschis, s-a reușit îmbogățirea catalogului electronic al bibliotecii cu elemente de căutare a informației. A câștigat utilizatorul, având posibilitatea să urmeze un traseu exact spre informația necesară (O.A. Lavrenova, A.A. Vinberg, pp. 243-256; abstract eng.: pp. 257-260).

În ultimii ani, mediatizarea activității bibliotecilor în format video a sporit simțitor, dar, cu regret, nu și analiza și evaluarea acestei experiențe precum și determinarea perspectivelor ei. Din aceste considerente, autoarea N.V. Popova, reflectează în revistă asupra problemei date. Ea examinează interpretările termenului „content video”; propune o clasificare a produselor video de bibliotecă (revistă bibliografică video, expoziție virtuală, webinar, interviu, bandă video umoristică, internet-translare, enunțul manifestării, raport video, book-trailere); sugerează căi de îmbunătățire a realizărilor video ale bibliotecilor (pp. 261-268; abstract eng.: pp. 268-270).

Un aspect biblioteconomic, mai puțin cunoscut, este elucidat de autoarea I.C. Boldyreva. Ea face o *analiză comparativă a deservirii bibliotecare a emigranților* în Rusia și Germania, folosind datele sondajului pe bază de chestionar. Se constată, de exemplu,

utilizarea terminologiei diferite: în Germania, se operează cu termenul „activitatea multiculturală a bibliotecii”, presupunând deservirea utilizatorilor reprezentanți ai diferitor culturi, dar și pregătirea bibliotecarilor pentru această activitate; în Rusia, se folosesc termenii „deservire pluriculturală” (поликультурное обслуживание) în sensul dialogului cultural și „deservire multiculturală” (мультикультурное обслуживание) în sensul prestării serviciilor în mod egal utilizatorilor. Bibliotecarii germani care lucrează cu emigranții sunt, în majoritatea cazurilor, proveniți din emigranți. În ceea ce privește metodele de lucru, bibliotecile germane prestează filme despre cărți, oferă emigranților lecții de cultură a informației. Nici în una din țări bibliotecile nu duc evidența utilizatorilor emigranți, nu solicită organelor de resort date despre această categorie de populație, nu analizează necesitățile lor informaționale; nu se face finanțare cu scop precis. E clar, lucrurile trebuie îmbunătățite (pp. 289-298; abstract eng.: pp. 299-300).

Autoarea A.V. Petrova consacră articolul său analizei cercetărilor despre *albumele în formă de manuscris*, regăsite în colecțiile bibliotecilor. Merită atenție maniera de analiză, fiind specificate etapele cercetării, direcțiile, principiile de studiere a albumelor aparținând diferitor școli și curente de cercetare (pp. 271-277; abstract eng.: pp. 278-280).

Materialul privind formarea profesională continuă, propus de autoarea N.L. Golubeva, intrigă în speranța cunoașterii unor *noi forme și metode de instruire*. Din experiența descrisă, deducem, însă, că formarea specialiștilor de bibliotecă în Rusia se desfășoară aproximativ ca și la noi, atât sub aspect tematic, cât și metodologic. Adevărat, pot fi descoperite unele elemente noi. De exemplu, trezește curiozitatea tema: „Crowdsourcing și crowdfunding ca instrumente de realizare a proiectelor de bibliotecă”. Ideea constă în antrenarea în muncă a partenerilor bibliotecii, folosind capacitatea lor de explorare a tehnologiilor informaționale de comunicare. În ceea ce privește metodele de învățare, o noutate este constituirea în cadrul orelor practice a *grupelor temporare de proiect*, care, în baza discuțiilor, vor schița repere ale proiectării inovaționale, importante ca produs didactic și aplicativ (pp. 325-332; abstract eng.: pp. 333-334).

Sub aspect informativ, sunt prezentate rezultatele unor cercetări privind *diminuarea naturală a coronavirusului SARS-CoV-2* de pe materialele de arhivă și de bibliotecă. Aflăm, în general, că

diminuarea de pe foile cărților se produce *după patru zile de carantină*. Dar deciziile, în caz concret, trebuie să se bazeze pe documentele reglementatoare ale organelor de resort (trad.: M.V. Fedotova; pp. 301-304).

Numărul 4` 2020. *Reconstrucția arhitecturală* a bibliotecilor este o problemă actuală, mai ales, pentru instituțiile dislocate în încăperi acomodate. Efectiv, pentru a capta atenția, primul articol al revistei este dedicat temei date. El oferă o sugestie concretă – pre-proiectul de analiză a transformării arhitecturii unei biblioteci, având ca expresie matricea de idei și posibile decizii (M.N. Kolesnikova, V.P. Timonin, pp. 343-352; abstract eng.: pp. 352-354).

Prezintă interes și mesajul autorului A.B. Antopolsky, privind includerea în sistemul de deservire informațional-bibliotecară a *documentelor nepublicate*, amplasate pe site-ul instituțiilor de cercetare științifică a Academiei de Științe a Rusiei. Savantul propune clasificarea acestui gen de documente, punerea lor în acces prin intermediul sistemului informativ de referință; identifică cercul problemelor privind realizarea practică a procesului în cauză (pp. 355-365; abstract eng.: pp. 365-366).

Asigurarea regăsirii tematice a informației în catalogul electronic este obiectul materialului semnat de E.V. Dobnya. Aflăm că o

atenție deosebită se acordă conexiunii diferitor limbaje, tezaure, titluri de subiecte, cuvinte-cheie, așa încât să fie posibilă căutarea multidimensională a informației. Însă este necesară actualizarea/modificarea conținutului lexical al limbajelor de indexare; se impune problema formării mediului comun al datelor conexe în acces deschis (pp. 367-372; abstract eng.: pp. 372-374).

Articolul referitor la traseul miștării unei *colecții de manuscrise a Casei de Habsburg*, deținute recent de Biblioteca de Stat a Rusiei, are importanță din punctul de vedere al culturii generale, dar și ca fapt al contribuției bibliotecilor la păstrarea,

cercetarea și difuzarea tezaurului istoriei universale a culturii scrise (A.V. Lisitsyna, pp. 375-384; abstract eng.: pp. 384-386).

Revista reflectă rezultatele studiului istoric privind *programele despre carte și lectură la televiziune*. Impresionează titlurile emisiunilor televizate: „Exlibris”, „Izvorul cărții”, „Cufărul cu cărți”, „Alegerea liberă”, „Biblioteca de acasă”, „Ordinea cuvintelor” etc. Concluzia sugerată de autorul studiului este că mediatizarea cărții și lecturii prin intermediul televiziunii are importanța netrecătoare (V.K. Solonenko, pp. 387-395; abstract eng.: pp. 395-397).

Un rol de vază în *dezvoltarea științei bibliografice* ruse aparține teoreticianului E.K. Bepalova. Deși contribuția ei științifică este multilaterală, autoarea E.Yu. Ajeeva, oferindu-i o dedicație, pune în lumina una din cele mai mari realizări ale cercetătoarei – *construirea metodei istorice a științei bibliografice*. Esența acesteia constă în îmbinarea paradigmei actuale a bibliografiei, metodologiei abordării sistemice și filozofiei procesului istoric. Pe acest fundal, bibliografia este privită ca produs al evoluției în mod obiectiv a fenomenelor de natură informațională. Cu ajutorul metodei nominalizate, savanta a explicat majoritatea aspectelor bibliografiei: ramurile, tipologia lucrărilor, istoria activității, concepțiile specialiștilor notorii în domeniu etc. (pp. 399-405; abstract eng.: pp. 405-407).

Demersul internațional este abordat în revistă prin articolul dedicat Băncii de idei IFLA, inițiată de proiectul „Viziunea globală” (2017-2018). Autoarea M.Yu. Neshcheret a selectat ceea ce poate prezenta interes pentru specialiștii autohtoni. De exemplu, ideile: arhiva digitală în acces deschis „Viața și memoria” (Portugalia, Republica Coreea), baza de date online a tehnologiilor noi de bibliotecă (Australia, Canada, Malaysia, Filipine), educarea culturii organizaționale (Portugalia, Nepal), depășirea stereotipiilor înrădăcinate (Australia, Jordan), Programul internațional de tutorat (SUA), interdicția de utilizare a abrevierilor (Canada) etc. (pp. 409-414; abstract eng.: pp. 414-415).

БИБЛИОГРАФИЯ, revistă fondată în anul 1929 de Camera Cărții din Rusia; apare lunar, este inclusă în „Lista revistelor rusești recenzate, indicate să reflecte rezultatele tezelor de doctorat în vederea obținerii titlurilor științifice de doctor și doctor habilitat”. Include, cu precădere, publicații din domeniul bibliografiei, se adresează și altor sfere înrudite; prezintă abstractul articolelor în rusă și engleză.

Numărul 3` 2020. Revista atrage, întâi de toate, privirea teoreticienilor prin articolul Tatiane Berestova, dedicat procesului de *integrare a științei bibliografice și științei informării*. Autoarea susține că acest fenomen este inevitabil pentru că obiectul ambelor științe este informația, or în condițiile informatizării și dezvoltării tehnologiilor comunicaționale apropierea devine tot mai pronunțată. Dacă diferențierea se produce spontan, integrarea necesită organizare. Vizavi de aceasta, sunt reliefate sarcinile: adaptarea practicilor documentare la funcționarea în condițiile informatizării globale, dezvoltarea aparatului terminologic al științelor și

crearea cunoștințelor teoretice integrative. Din perspectiva dezvoltării terminologiei, autoarea specifică semnificația termenilor: *informația secundară, informația secundară-semantică și informația bibliografică*, aduce argumente temeinice în favoarea importanței informației bibliografice (pp. 19-38).

Este incontestabilă utilitatea materialului consacrat cerințelor de *elaborare a bibliografiei* la lucrările științifice. În urma unui studiu de caz, autorii au descoperit o multitudine de neconformități și omisiuni, cum ar fi: întitularea neuniformă a bibliografiei (listă bibliografică, listă de cărți, surse bibliografice etc.), omiterea spațiilor, utilizarea incorectă a semnelor de punctuație, ignorarea prescurtării cuvintelor, aplicarea simultană a regulilor oferite de standarde cu destinație diferită etc. (O.Ya. Sakova, L.G. Taranenko, pp. 39-50). Indubitabil, admiterea greșelilor demonstrează lipsa de respect pentru regulă, îngreunează regăsirea resurselor de informare, diminuează credibilitatea cercetătorului.

Despre *serviciile online în domeniul împrumutului inter-bibliotecar* comunică autoarea I.Yu. Krasilnikova. Ea face analiza unor asemenea servicii, concretizează termenii: „serviciu”, „serviciu facilitat” (rus. „сервис”), serviciu de bibliotecă etc., subliniază rolul sistemului automatizat de bibliotecă în prestarea serviciului *abonamentul inter-bibliotecar*. În final, autoarea propune utilizarea termenului-expresie „serviciu facilitat online în biblioteci și

instituțiile informaționale – realizat în baza tehnologiilor informaționale de comunicare” (pp. 51-63).

Este sugestiv articolul rezervat *bibliotecii personale*. Autorii N.V. Radišauskaite, L.V. Lizunova examinează în detalii conținutul termenului, precum și a celor apropiați, adesea folosiți ca identici: „biblioteca privată”, „biblioteca particulară”, „biblioteca de la domiciliu”, „biblioteca de familie”, „colecție bibliofilă”. Preferință se acordă „bibliotecii personale”, termen antinomic „bibliotecii publice” (pp. 96-107). Ca atare, reflecțiile date țin de bibliologie, dar în același timp sunt elocvente pentru domeniul biblioteconomic, așa cum multe biblioteci personale fac parte din colecțiile bibliotecilor publice, fiind donate de personalități sau rudele lor. Indubitabil, transparența terminologică facilitează comunicarea profesională.

Revista mai oferă diverse cercetări bibliografice, omagii aduse bibliografilor, recenzii, prezentări de produse bibliografice.

Numărul 4` 2020. Primul articol al revistei, semnat de S.S. Ilizarov, se referă la *biobibliografiile din domeniul istoriei*. Chiar dacă este vorba de exemple concrete, sunt expuse multe idei cu caracter general. Aflăm despre alte surse, decât cele tipărite, de răgăsire a informației pentru indicele biobibliografic, cum ar fi, de exemplu, discuțiile în cercul istoricilor. Sesizăm una din dilemele cu care se confruntă bibliografia – prezentarea operei savantului care a activat doar parțial în domeniul istoriei; constatăm influența factorului politic asupra evidenței publicațiilor cercetătorilor istorici. Contribuția cercetărilor bibliografice este majoră: biobibliografiile prezintă descrierea resurselor în mai multe limbi, conțin sinteze ale activității savanților, pun în lumină date biografice absolut necunoscute, includ pe lângă tipărituri și materiale nepublicate etc. În esență, înțelegem rolul apreciabil al bibliografiei la dezvoltarea istoriei ca știință (pp. 3-16).

Este oportun articolul privind *deservirea informativ-bibliografică în timp de pandemie*. Acesta evocă experiențe internaționale, pornind de la IFLA,

continuând cu bibliotecile naționale și publice din Canada, SUA, Elveția, Suedia, Olanda, China, Indonezia, Rusia. Sunt punctate aspectele pozitive: mobilizarea promptă, în comun, a bibliotecarilor privind adaptarea la situația pandemică; diseminarea informației despre coronavirus în baza surselor credibile; transpunerea serviciilor de informare bibliografică în format online; activizarea serviciilor de referință online. În calitate de canale de deservire bibliografică, sunt folosite: poșta electronică, site al bibliotecii, telefonul, rețelele sociale, bibliotecile fiind la dispoziția publicului 24 din 24 ore, 7 zile pe săptămână (M.Yu. Neshcheret, E.L. Naydina, pp. 17-27).

O preocupare actuală de bibliotecă este *descrierea bibliografică a documentelor*. Despre standardul nou în acest domeniu (ГОСТ Р 7.0. 100-2018) este vorba în articolul autorilor T.A. Bakhturina și I.Yu. Aseeva. Mai bine zis, despre întrebările cu care se confruntă bibliografia în implementarea acestuia. Iată câteva dintre cele necunoscute: standardul nou se referă doar la cataloage sau și la indicii bibliografici, listele de resurse de informare, fișiere? Cum trebuie tratată „regula celor trei” (autori) în vedeta de autor? Poate fi păstrat elementul „desemnarea generală a materialului”? Dacă editorul prezintă unele date cu majuscule sau cursiv, în descrierea bibliografică vor fi preluate întocmai? Desigur, se fac explicațiile corespunzătoare la întrebările sesizate (pp. 17-27), or acestea ar putea fi utile și pentru bibliografia noastră, la hotarul elaborării unui standard național de descriere bibliografică.

O experiență a SUA, diferită de cea europeană, vizează păstrarea și utilizarea documentelor oficiale de stat, transmise bibliotecilor în cadrul depozitului legal de publicații. Despre aceasta comunică E.I. Kozlova în articolul *Particularitățile sistemului de exemplar obligatoriu în SUA*. Se menționează că, în majoritatea cazurilor, documentele de stat nu fac obiectul dreptului de autor, or bibliotecile cu statut special (Biblioteca Congresului și unele biblioteci principale ale statelor) le depozitează în formă de copii. Acest lucru este important, deoarece contribuie la completarea patrimoniului național de publicații și asigurarea accesului cetățenilor la informația oficială, curentă și retrospectivă. Curios, Biblioteca Congresului poate solicita achiziția documentelor străine, confiscate de către organele de stat, și a oferi copiile lor utilizatorilor (pp. 28-37).

Revista abordează *problema adnotării publicațiilor vechi*, inclusiv a serialelor, în contextul procesului digitizării acestora. Autorul

articolului la subiectul dat, E.K. Sokolinsky, aduce exemple de adnotare, subliniind importanța unor elemente de considerare. Printre acestea se înscriu: prezentarea documentului pe fundal cultural-istoric, argumentarea importanței actuale, sublinierea valorii de conținut, aprecierea poligrafică, evaluarea valorii materiale, identificarea posibililor cititori, menționarea popularității cărții/documentului la vremea sa; stilul adnotării să fie publicistic, facil, pe înțelesul tuturor etc. (pp. 67-81).

Captează atenția articolul autoarei Yu.V. Gushul dedicat *lecturării și înțelegerii textului bibliografic*. În sprijinul facilitării acestui act vin produsele informațional-analitice, or pentru asigurarea calității lor se propune pentru discuție un model lingvistic de analiză a indicilor bibliografici, având ca expresie un tabel formalizat axat pe conținuturi (pp. 113-124).